

LA CODOCÈNCIA. UN TREBALL EN EQUIP.

**CEIP CLARA CAMPOAMOR
2021-22**

INDEX

- 1. INTRODUCCIÓ.**
- 2. AVANTATGES PER A L'ALUMNAT I PER AL PROFESSORAT.**
- 3. OBJECTIUS PLANTEJATS.**
- 4. L'ORGANITZACIÓ DE LA DOCÈNCIA COMPARTIDA.**
- 5. COORDINACIÓ I PRESA DE DECISIONS.**
- 6. L'AVALUACIÓ DE LA DOCÈNCIA COMPARTIDA.**

1. INTRODUCCIÓ.

Existeix cada vegada més una demanda social perquè el procés de construcció de l'educació inclusiva, una educació per a tots i totes, siga una realitat palpable en els centres educatius.

L'atenció educativa de l'alumnat que té majors dificultats per a accedir a l'aprenentatge en els contextos ordinaris suposa un repte per a tota la comunitat educativa. El recorregut per a aconseguir aquesta fita posa en evidència les febleses del procés d'inclusió, susceptibles de ser millorades entre tots. No es tracta de buscar solucions per a un grup que necessita suports específics sinó de fer que tota la institució educativa es torne més inclusiva, des de la sensibilització de tots els agents educatius. Per tant, els agents educatius i socials implicats es conformen com a protagonistes del propi procés de millora.

2. AVANTATGES PER A L'ALUMNAT I PER AL PROFESSORAT.

Fomentar la docència compartida suposa per a l'alumnat que l'ajuda estiga a la disposició de tots, tant per als que la necessiten constantment com per als que la necessiten ocasionalment; al mateix temps, els alumnes amb més necessitat d'ajuda no queden etiquetats (no han d'eixir fora) i mantenen com a referent al professor de l'aula, entre molts altres avantatges.

Per al professorat també podem citar bastants avantatges, com seria la possibilitat de compartir i elaborar nous materials o metodologies de treball; compartir l'avaluació (més educativa

o psicopedagògica) i el seguiment dels alumnes; així com donar-se suport mutu front les dificultats afavorint la gestió de l'aula i el clima de treball. Cal remarcar que un dels aspectes més rellevants que sorgeixen a partir d'aquesta discussió conjunta i constructiva que ofereix la docència compartida, com a modalitat de col·laboració docent per excel·lència, és el fet d'actuar com a estratègia òptima per a ajudar el professorat a construir coneixement (Miquel, 2006; Huguet, 2011). Així doncs, la docència compartida no la valorarem només com una tipologia de suport per a l'alumnat, sinó també com a font d'aprenentatge per al professorat que participa, i per tant, element bàsic per a propiciar processos de millora en el centre.

*Ainscow (2005) afirma que una de les “palanques per al canvi” per a desenvolupar sistemes educatius més inclusius és el fet que el professorat d'un mateix centre pugui compartir clarament el concepte d'inclusió.

Quan un col·lectiu, com més ampli siga, i per tant, que s'implique tant com es pugui també a tota la comunitat educativa, arriba a acords sobre què és la inclusió educativa i què implica, facilitarà que cada docent tinga la base que el guiarà cap a la reflexió de la pròpia pràctica. Aquesta reflexió difícilment es duga a terme quotidianament, per tant, el fet de compartir l'experiència de treball a l'aula amb altres col·legues facilita l'autoanàlisi, la valoració mútua constructiva i, en conseqüència, un desig d'avançar cap a pràctiques més inclusives.

3. OBJECTIUS PLANTEJATS.

1. Aconseguir que el pla de millora faciliti la inclusió de tot l'alumnat per tal de millorar els resultats d'aprenentatge de tot l'alumnat .
2. Aprendre a gestionar l'aula segons els rols de codocència establerts.

4. L'ORGANITZACIÓ DE LA DOCÈNCIA COMPARTIDA.

Aquest suport s'ha de propiciar des de les pròpies estructures organitzatives del centre, facilitant espais per a la coordinació i la presa de decisions conjuntes, sobretot el que fa referència a les funcions i diferents nivells d'implicació de cada docent. L'organització del treball conjunt pot anar des del suport dins de l'aula a un únic alumne, passant pel suport més ampli a l'alumnat mentre treballa amb una metodologia d'equips cooperatius; o fent aportacions puntuals en aquells aspectes que un professor domina més que l'altre.

Nivell	Tipus de suport.	Intervencions dels docents.	Oportunitat de la mesura.	Implicacions per a la coordinació.
1	Asseure's al costat d'un alumne i oferir-li ajuda.	El docent de suport ajuda a fer les tasques de classe,	Adequat per a alumnat amb discapacitats importants i alt grau de	No és indispensable una coordinació. Fa falta

		si fa falta, va adaptant materials. El docent de l'aula condueix la classe.	dependència.	conèixer el contingut que es treballa i haver pactat el tipus d'intervenció.
2	Oferir ajuda a un alumne augmentant la distància progressivament.	El docent de suport ajuda a un alumne, sense estar sempre al seu costat, i a uns altres més ocasionalment.	Adequat per a afavorir L'autonomia de l'alumne dins de l'aula. Millor si també pot ajudar a altres alumnes.	Requiere poca coordinació, caldria intercanviar valoracions. Coneixement dels continguts
3	Agrupar temporalment determinats alumnes dins de l'aula.	El docent de suport o el d'àrea treballen amb un xicotet grup dins de l'aula. Es realitzen activitats adaptades o es treballa els mateixos continguts que la resta.	En uns certs moments que alguns alumnes necessiten més ajuda. Positiu que hi haja flexibilitat per a canviar els grups. Sempre que es pugui, és millor que els grups siguin heterogenis.	Coordinació per a acordar el sentit de les adaptacions; qui les prepara o fer-ho conjuntament. Compartir el sentit i els objectius de les activitats.
4	El professor de suport es va movent per l'aula i ajuda a tots els alumnes.	Els dos es desplacen per l'aula i interaccionen amb tots.	Quan no hi ha alumnes amb greus necessitats o amb molt poca autonomia personal. S'ha de preveure i acordar que alumnes són susceptibles de més observació i suport.	Els docents han de compartir el sentit i els objectius de l'activitat; els criteris d'intervenció i la valoració del treball conjunt.
5	Treball cooperatiu en grups heterogenis	El docent de suport es fa càrrec del suport a algun/s grup/s i el docent de la matèria dels altres	Interessant per a fomentar la inclusió i la cooperació entre alumnes. Ideal per a iniciar aquesta nova metodologia o consolidar-la.	Els docents han de compartir el sentit i els objectius de l'activitat; els criteris d'intervenció i la valoració del treball conjunt.
6	Els dos docents condueixen l'activitat a l'aula conjuntament	Un docent introdueix l'activitat però de seguida els dos van fent aportacions, suggeriments i comentaris.	L'activitat és dinàmica i s'enriqueix als alumnes amb les diferents aportacions i punts de vista de cada docent. Poden veure un bon	S'ha de preparar l'activitat conjuntament, conèixer bé els continguts i acordar el tipus d'intervencions. És

			model de col·laboració.	necessària una bona comunicació, confiança mútua i diàleg permanent.
7	El docent de suport porta l'activitat.	El docent de suport condueix l'activitat i el docent d'àrea proporciona suport als quals més ho necessiten o al grup en general.	Permet que el docent d'àrea pugui observar i conèixer millor als alumnes. Per a introduir continguts o metodologies en les quals el docent de suport pot aportar innovacions.	Els docents han de compartir el sentit i els objectius de l'activitat; els criteris d'intervenció i la valoració del treball conjunt.

5. COORDINACIÓ I PRESA DE DECISIONS.

La variabilitat de tipologies de docència compartida segons les característiques del grup classe, la matèria que s'està treballant o les pròpies aptituds i competències del professorat, fa que siga necessària una presa de decisions ajustada a cada situació. Referent a la presa de decisions en relació al rol i les funcions de cada mestre, sabem que és essencial utilitzar algun tipus de guia que ajude a planificar el treball conjunt, revisar-lo mentre es desenvolupa, i alhora, avaluar com ha anat la posada en pràctica per a afegir els canvis que es consideren necessaris.

GUIA PER A LES REUNIONS DE COORDINACIÓ.

	Abans d'iniciar la docència compartida.	Durant el desenvolupament de la docència compartida.	Quan finalitze el període de docència compartida.
COORDINACIÓ	Quantes vegades i en quin horari ens coordinarem? Sobre quins aspectes centrarem les reunions?	Les reunions de coordinació són útils? Tenim el temps necessari per a discutir la planificació, el progrés i els problemes?	Ens hem reunit i hem tingut el temps que ha sigut necessari per a fer el seguiment del nostre treball? Hem parlat de tots els temes importants?
FUNCIONS I NECESSITATS.	Qui gestionarà l'aula i de quina manera? Quines funcions tindrà cadascun? La metodologia que s'emprarà afavorirà la docència compartida?	Les funcions planificades per a cadascun han sigut les adequades? Hem ajustat la planificació inicial a les	Les funcions de cada professor són les adequades? Anem ajustant la planificació a les necessitats del dia a dia?

	Com ens podem recolzar? Quins recursos necessitem i qui els prepara? Hi ha alumnes a l'aula amb necessitats educatives específiques? Quines ajudes cal oferir i com? Tots els alumnes reben l'ajuda que els fa falta?	necessitats que anaven sorgint? Ens hem donat suport mutu? Estem donant el mateix missatge a l'alumnat (sobre la disciplina, les normes de treball, els objectius bàsics, etc.)?	Ens donem suport mutu? Els canvis introduïts han millorat el treball a l'aula?.
AVALUACIÓ	Quins aspectes tindrem en compte per a valorar el progrés de l'alumnat? Quins aspectes tindrem en compte per a valorar el nostre treball conjunt?	Tots els alumnes de l'aula van progressant? Treballem a gust? Quins canvis hauríem d'introduir? Com podem portar a la pràctica les millores identificades?	Tots els alumnes de l'aula han pogut progressar? El treball conjunt ens ha proporcionat noves idees i recursos? En situacions futures, què canviariem?

6. L'AVAUACIÓ DE LA DOCÈNCIA COMPARTIDA.

Un altre aspecte clau és l'avaluació de la docència compartida. Es necessiten eines que ajuden els centres educatius a valorar com s'està desenvolupant aquest recurs, tant en els centres que ja estan treballant conjuntament dos docents a l'aula des de fa temps, com els que a penes s'estan iniciant. Aquestes eines serviran per a identificar d'una banda els aspectes facilitadors però també les barreres que no permeten una implementació bastant reeixida de la docència compartida, i que, per tant, els guiaran en l'elaboració de plans de millora.

1: Rarament 2: Poques vegades 3: Algunes vegades 4: Sovint	1	2	1	1
1. Mostre interès per llegir amb facilitat els senyals no verbals de la meua parella.				
2. Em sent còmode movent-me lliurement per l'aula quan fem docència compartida.				
3. Tots dos mestres estem d'acord amb els objectius a treballar amb docència compartida a l'aula.				
4. La planificació és espontània, si és necessari amb canvis durant la classe.				
5. Sovint expose els continguts de la lliçó durant la sessió de docència compartida.				
6. Les normes i rutines són desenvolupades en la classe conjuntament pels dos mestres.				

7. S'utilitzen diferents maneres per a avaluar als estudiants, modificant-les si és necessari				
8. Tots els materials són compartits a l'aula.				
9. Estic familiaritzat amb els mètodes i materials utilitzats en aquesta àrea de contingut.				
10. Les modificacions dels objectius d'aprenentatge per als estudiants amb necessitats específiques de suport s'incorporen a l'aula.				
11. La planificació de les classes és una responsabilitat compartida dels dos professors.				
12. La conducció de la classe es fa lliurement entre els dos mestres.				
13. S'utilitza una varietat de tècniques de gestió de l'aula per a millorar l'aprenentatge de tots els estudiants.				
14. La comunicació entre els dos mestres és oberta i fluida.				
15. Em sent segur del coneixement que té el meu company sobre el contingut de l'àrea.				
16. Em sent segur del meu propi coneixement sobre el contingut de l'àrea.				
17. Els objectius d'aprenentatge de tots els alumnes formen part de la programació d'aula.				
18. Hi ha temps assignat (o es troba) per a la planificació entre els dos mestres.				
19. Els alumnes accepten tots dos mestres com a iguals en el procés d'aprenentatge.				
20. Els aspectes de comportament a l'aula són una responsabilitat compartida entre els dos professors				